

Připravili jsme pro vás březnovou, předjarní rozesílku s číslem 5/2024.

Popeleční středou (14. února) začalo čtyřicetidenní období půstu, které končí na Velikonoce na Velký pátek, respektive na Bílou sobotu (30. března).

Rubriky s novým textem jsou označeny symbolem .

V rozesílce najdete pozvánky na osvětové a vzdělávací akce a programy, upozornění na grantové výzvy, tipy na výukové materiály.

V části I, na stránkách 2–14, najdete AKTUÁLNÍ informace – zprávy z tisku, grantové výzvy, pozvánky na vzdělávací programy a akce, informace o kampaních.

V části II přinášíme náměty a inspiraci i tipy na pomůcky a publikace (str. 15–18).

Část III přináší stálý soubor informací a odkazů k důležitým tématům (od str. 19).

Archív rozesílek: www.liska-evvo.cz/rozesilka

VÝZNAMNÉ DNY V BŘEZNU: 3. 3. – Světový den divoké přírody, 18. 3. – Světový den recyklace, 20. 3. – První JARNÍ den, Světový den obnovy divočiny, Světový den žab, Světový den vrbců, 21. 3. – Mezinárodní den lesů, Světový den sázení, Světový den vody, 23. 3. – Světový meteorologický den, Celosvětová kampaň Hodina Země, 30. 3. – Den nulového odpadu, více na <https://www.ekokalendar.cz/>

Akce do DIÁŘE:

Pá – So 15.–16. března	Otevření Domu přírody Bílých Karpat, Veselí nad Moravou www.dumprirody.cz/bilekarpaty/akce/
Sobota 23. března	Celosvětová kampaň Hodina Země www.enviweb.cz/120826
Pátek 19. dubna	Den Země na Vsetíně www.alcedovsetin.cz
Sobota 11. května	Férová snídaneň, Světový den pro fair trade www.ferovasnidane.cz

Osvětové kampaně LÍSKY

PTÁCI – ŽIJÍ TADY S NÁMI	PŘÍRODNÍ ZAHŘADA – PŘÍRODA POD NAŠIMI OKNY	STROMY a MY	POCTIVĚ VYROBENÉ, SPRAVEDLIVĚ ZAPLACENÉ	POCTIVĚ VYROBENÉ, PODPORA MÍSTNÍ UDRŽITELNÉ EKONOMIKY
1.–30. DUBNA	1. KVĚTNA – 30. ČERVNA	15. ZÁŘÍ – 31. ŘÍJNA	CELOROČNĚ	CELOROČNĚ
www.liska-evvo.cz	www.liska-evvo.cz	www.liska-evvo.cz	www.liska-evvo.cz	www.liska-evvo.cz

Zapojte se do osvětových kampaní LÍSKY a podpořte důležitá témata **PTÁCI, ZAHŘADA, STROMY, FAIR TRADE a místní udržitelná ekonomika,**

www.liska-evvo.cz/doc/osvetove-kampane

Hlavním cílem kampaní je osvěta tématu s dopadem na šetrnější a odpovědnější přístup k přírodě a životnímu prostředí.

Každá kampaň vychází z významného dne či **klíčové akce.**

Ke kampani je sestaven **kalendář akcí,** zahrnující aktivity a programy zapojených a spolupracujících organizací, vydána **tisková zpráva,** osvětové a didaktické **materiály, metodické listy či pomůcky.**

Registrace do kampaní zde: <https://forms.gle/PffLWtjijunJYv37H9>

OBSAH ROZESÍLKY 5/2024

Část I

INFORMACE, AKTUALITY, POZVÁNKY NA AKCE, NABÍDKA PROGRAMŮ PRO ŽÁKY I DOSPĚLÉ, KAMPANĚ

I/1	Zprávy z Lísky	... str. 2
I/2	Aktuality, zprávy z webu a tisku	... str. 3
I/3	Grantové výzvy	... str. 5
I/4	Pozvánky na akce, osvětové kampaně	... str. 6
I/5	Vzdělávací programy a metodická podpora EVVO	... str. 12
I/6	Výukové programy, projektové dny pro školy a školská zařízení	... str. 13

Část II

METODICKÁ PODPORA

II/1	Náměty, doporučení, inspirace, příklady dobré praxe	... str. 15
II/2	Tipy na publikace, časopisy, učební pomůcky a další pomocníky	... str. 16
II/3	Program Učíme se venku	... str. 17
II/4	Projekty pro školy, soutěže	... str. 18
II/5	Tipy na výlety, exkurze, výstavy	... str. 18

Část III

UŽITEČNÉ ODKAZY A INFORMACE

III/1	Udržitelný rozvoj	... str. 19
III/2	Přírodní zahrady	... str. 20
III/3	Zelené okénko	... str. 20
III/4	Místní produkty, biopotraviny	... str. 20
III/5	Fairtrade	... str. 20

Podpořte LÍSKU

Programy a činnosti můžete podpořit finančně:

- ✓ členstvím v Klubu LÍSKY
- ✓ darem prostřednictvím darovacího formuláře [DARUJME.CZ](https://www.darujme.cz)

Klub LÍSKY

Svým členstvím v Klubu LÍSKY podpoříte programy pro děti a osvětové kampaně, stanete se součástí dění, získáte informace a benefity a zároveň dáte všem najevo, že nám fandíte.

V roce 2022 členové Klubu Lísky zaslali 36.000 Kč. V roce 2023 to bylo 42.000 Kč.

Děkujeme za dlouhodobou podporu, díky níž můžeme tvořit tematické programy a materiály pro učení venku.

Dar LÍSCĚ

prostřednictvím darovacího formuláře [DARUJME.CZ](https://www.darujme.cz)

S LÍSKOU v přírodě je prima. Podporujeme pedagogy a lektory, aby přenesli výuku co nejvíce ven, do školních zahrad a okolí školy. Poskytujeme náměty a příklady, co a jak venku učit. Zaměřujeme se na budování a využívání zahrad a propagujeme benefity kontaktu dětí s přírodou. Aktivně se věnujeme tématu ptáci, stromy, voda, fair trade, místní udržitelná ekonomika a potravinová soběstačnost. Připravujeme výukové programy a projektové dny, žákovské kampaně, akce pro rodiny s dětmi, veřejnost, osvětové kampaně, konference, semináře, kurzy a exkurze pro pedagogy. www.darujme.cz/projekt/1203070

V roce 2022 jsme z vašich darů získali 1.470 Kč. V roce 2023 to bylo 4.000 Kč.

Velmi si toho vážíme a DĚKUJEME.

část I • INFORMACE, AKTUALITY

I/1

Zprávy z LÍSKY

V těchto dnech plánujeme a připravujeme projektové dny, školní farmářské dny, vzdělávací akce a exkurze, Krajskou konferenci o EVVO, osvětové akce a kampaně. Třídíme a chystáme pomůcky a výukové materiály. Pracujeme na výroční zprávě LÍSKY za rok 2023. Aktivně jsme se připojili k Týdnu pro wellbeing ve škole, [více na https://tydenprowellbeing.cz/](https://tydenprowellbeing.cz/)

Nabídku programů a projektových dnů pro MŠ a ZŠ najdete na str. 10. V tomto roce se více zaměříme na výuku v Arboretu Semetín.

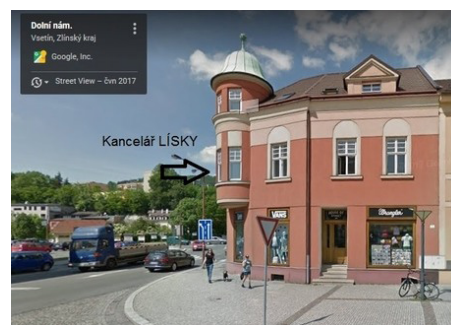
Těšíme se na setkávání, Vaše LÍSKA

Provoz kanceláře LÍSKY a Férového občůdku

Z organizačních důvodů zůstávají hodiny pro veřejnost omezeny. Pokud zrovna nejsme přítomni, VOLEJTE, prosím, 605 806 840 nebo 734 122 430.

Férový občůdek je k dispozici dle možností, ideálně po domluvě předem.

Děkujeme za pochopení.

Kancelář a Férový občůdek Lísky
www.liska-evvo.cz/doc/ferovy-obchudek

Klub LÍSKY je tady již 10 let

Klub pro naše příznivce a podporovatele má aktuálně 65 členů.

Větší polovina členů je s námi celých těch 10 let!

Každoročně získáváme od dárců do rozpočtu Lísky více než 40.000 Kč! To je částka, díky níž můžeme spolufinancovat projekty na venkovní výuku dětí.

DĚKUJEME!

Doporučené částky na 12 měsíců: Osobní členství: od 400 Kč
Rodinné členství: od 600 Kč
Škola, organizace: od 1.000 Kč

<http://www.liska-evvo.cz/doc/klub-lisky>

LUKÁŠOVY HRAČKY potěší a pomáhají

<https://www.facebook.com/lukasovyhracky>

Renáta Lažová, tel.: 605 570 103

TRÁPÍ SE VAŠE DÍTĚ
PŘI UČENÍ
A NEDOKÁŽETE
MU POMOCI?

tel.: 734 442 120 | www.basic.cz

LÍSKA

Zlínský kraj
Kraj bez hranic

Rozesílka LÍSKY 5/2024

strana 2

Každý týden může být Týden to wellbeing ve škole

Týden pro wellbeing ve školách, 13.–20. února 2024

Stali jsme se součástí kampaně více než 80 organizací v ČR. Pokud máte zpětnou vazbu, fotografii či materiál ke sdílení, budeme rádi za zaslání. Nezapomínejte, že každý týden může být Týden pro wellbeing ve škole.

Výstupy z Týdne pro wellbeing najdete zde <https://tydenprowellbeing.cz/materialy-pro-skoly/> – mimo jiné zde najdete materiály ke stažení, tipy na techniky, pomůcky, pracovní listy, plakátky atd.

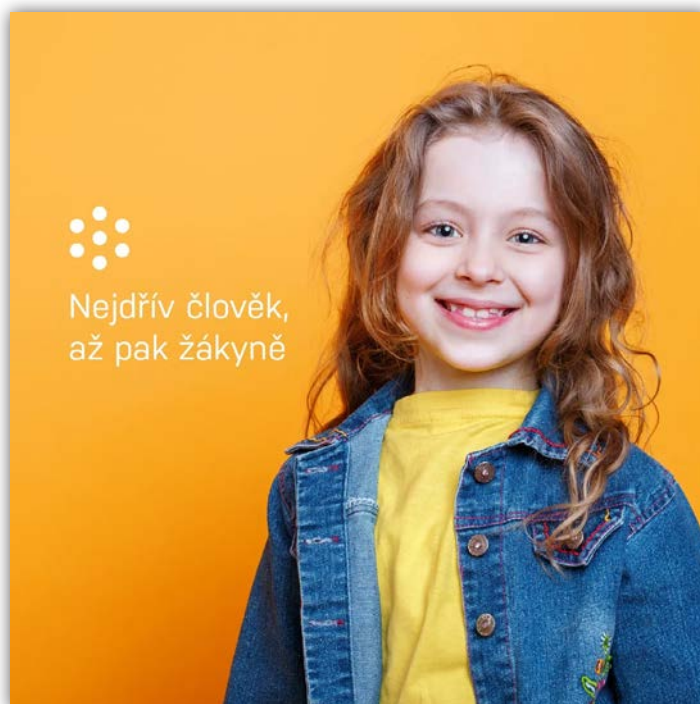
Více o programu na www.wellbeingveskole.cz

TISKOVÁ ZPRÁVA:

Odbornou konferencí skončil Týden pro wellbeing ve škole. Zapojily se do něj desítky organizací a škol napříč Českem

Téměř 80 organizací a desítky škol napříč Českem se zapojily do Týdne pro wellbeing ve škole, který zakončila odborná Konference pro wellbeing ve škole. V pražském Centru současného umění DOX se při této příležitosti setkala téměř 200 účastníků, z velké části pedagogů. Většina z nich se alespoň symbolicky oblékla do fialové, barvy duševního zdraví, která provázela aktivity Týdne pro wellbeing ve škole od začátku až do konce. Koordinátorem Týdne pro wellbeing ve škole a organizátorem konference bylo Partnerství pro vzdělávání 2030+.

Celou tiskovou zprávu si můžete stáhnout [ZDE](#).

„Cítit se někde dobře“

ještě pořád nepovažujeme za úplně důležitý parametr spokojeného života. To už mnohem spíš (a často právě dětem) říkáme, co je třeba vydržet nebo překonat. Přesto dnes vrcholí projekt Týden wellbeingu ve školách, který téma spokojenosti vytahuje na světlo. Ať už ve vztahu ke vzdělávání, nebo v souvislostech se zráním dětské osobnosti a celoživotního nastavení. V čem nejvíce pokulháváme a kde můžeme pomoci my rodiče?

Co bylo tím mezníkem, který ukázal, že už je čas se otázkou wellbeingu ve vztahu k českému školství zabývat? Upřímně doufám, že to nebyl až covid...

Já si troufám říct, že to covid byl. Do té doby jsme příliš nevníkali, že se dětem nedaří dobře. Nějaké signály tu samozřejmě byly, ale chyběla data vztahující se k jejich duševnímu zdraví. Něco málo říkaly studie PISA, které upozorňovaly, že české děti se do školy netěší. Určitá fakta vyplývala ze šetření České školní inspekce – například jsme věděli, že ve více než polovině základních škol existovala šikana, a na středních ještě víc. Ale až pandemie v plné míře ukázala, jak je téma wellbeingu důležité.

Celý rozhovor zde <https://eduzin.cz/wp/2024/02/16/snehove-vlocky-deti-jsou-takove-jake-jsme-je-vychovali-rika-lenka-felcmanova/>

Lenka Felcmanová je předsedkyní a zakladatelkou Society for All, vysokoškolská pedagožka, se dlouhodobě věnuje podpoře duševního zdraví dětí a působí také jako expertka pracovní skupiny Partnerství pro vzdělávání 2030+ zaměřené na systémovou podporu wellbeingu ve vzdělávání.

Klimatická změna má vliv na wellbeing žáků i učitelů

„Čím dál více se setkáváme s úzkostí a obavami dětí i dospívajících právě ve vztahu ke stavu naší planety [...]“ říká Klára Šimáčková Laurenčíková – zmocněnkyně vlády pro lidská práva v rozhovoru pro časopis o ekogramtonosti BEDRNÍK.

„Nezbytnou součástí klimatického vzdělávání je práce s emocemi, environmentální nadějí, sdílení ve skupině a posilování psychické odolnosti [...]. Děti potřebují být tímto těžkým tématem emocionálně doprovázeny,“ říká terapeutka Zdeňka Voštová v metodickém textu, který se věnuje práci s emocemi při výuce o změnách klimatu.

Klimatická změna je téma, které se mladých lidí opravdu dotýká. Proto v rámci Týdne pro Wellbeing ve škole sdílíme několik materiálů k tomu, jak s dětmi mluvit o klimatické změně, jak se vyhnout environmentálnímu žalu a co dělat v případě, že na vás či na děti dolehne.

Lecke z webu #ucimoklimatu Klimatická změna a emoce v nás nabízí žákům a učitelům aktivity díky kterým získají pocit, že mohou něco ovlivnit. <https://ucimoklimatu.cz/vyukove-materialy/zmena-klimatu-a-emoce-v-nas/>

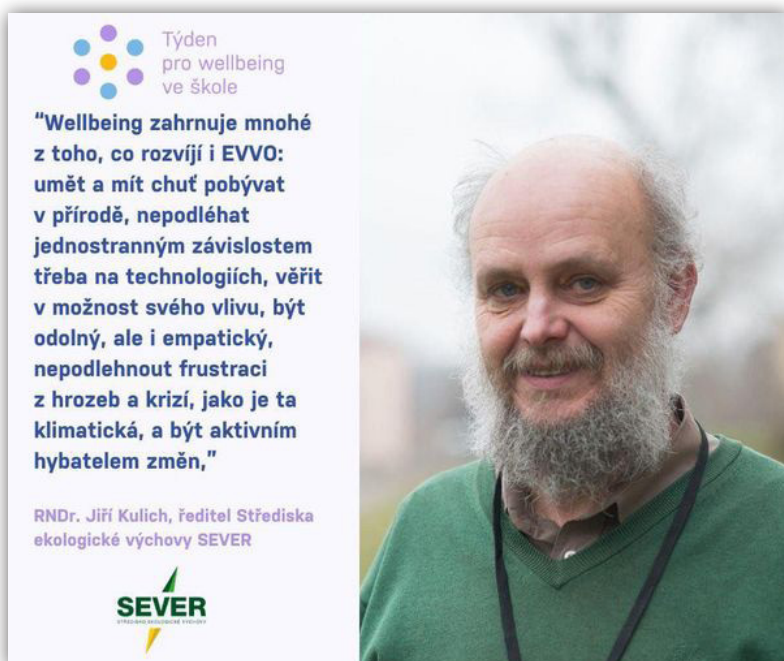
Metodický text Jak pracovat s emocemi při výuce o změnách klimatu od terapeutky Zuzany Voštové podrobně vysvětluje, co je environmentální žal a co je naopak environmentální naděje. Obsahuje několik tipů, jak se s pocity úzkosti můžeme vypořádat. <https://ucimoklimatu.cz/metodiky/prace-s-emocemi-klima/>

Březnový dvoudenní kurz Ekosystém naděje – metodický kurz: Jak využít environmentální žal jako spojence na cestě k odolnosti ukazuje možnosti, jak využít environmentální žal jako spojence na cestě k odolnosti. <https://ucimoklimatu.cz/udalosti/ekosystem-nadeje/>

Rozhovor s Petrem Horkým - novinářem, který shromáždil poznatky a postřehy o environmentálním žalu od psychologů, pedagogů i rodičů dětí. <https://www.respekt.cz/podcasty/nestrasit-ale-ani-nezamclovat-jak-mluvit-s-detmi-o-zmene-klimatu>

Několik tipů na to, jak mohou rodiče komunikovat s dětmi o klimatické změně, také najdete v sprnovém článku Týdeník Respekt „Půjde tady žít, mamí?“ <https://www.respekt.cz/tydenik/2023/32/pujde-tady-zit-mami?>

Rozhovor s Klárou Laurenčíkovou pro časopis BEDRNÍK o environmentální výchově, wellbeingu a environmentálním žalu zveřejnilo v rámci Týdne pro wellbeing Středisko ekologické výchovy SEVER. <https://bit.ly/3uOw1Dz>

Týden pro wellbeing ve škole

“Wellbeing zahrnuje mnohé z toho, co rozvíjí i EVVO: umět a mít chuť pobývat v přírodě, nepodléhat jednostranným závislostem třeba na technologiích, věřit v možnost svého vlivu, být odolný, ale i empatický, nepodléhnout frustraci z hrozeb a krizí, jako je ta klimatická, a být aktivním hybatelem změn,“

RNDr. Jiří Kulich, ředitel Střediska ekologické výchovy SEVER

První výzkum zaměřený na WELLBEING výuky venku už má své výsledky

Abyste nemuseli studovat celou disertační práci Šárky Doležalové Křepelkové, máme první ochutnávku výsledků a zjištění ve vizuálně lákavé podobě infografiky.

Celou ke stažení ji najdete na webu ZDE: <https://ucimesevenku.cz/wellbeing/>

Také vám dává učení venku ještě větší smysl?

Místně zakotvené učení přispívá k wellbeingu

Skrze tuto metodu učitelé mohou dětem předat:

- vztah k místu
- vědomí kořenů
- potřebu měnit svět k lepšímu
- porozumění souvislostem
- smysluplnost vzdělávání

Děti se v rámci místně zakotveného učení zapojují do projektů, které mají význam pro obec a komunitu. Díky tomu si uvědomí, že mohou mnohé ve svém okolí změnit.

Jak lze tuto metodu propojit s pěti oblastmi wellbeingu?

Podívejte se na materiály, zveřejněné v rámci Týdne pro Wellbeing ve škole.

<https://tydenprowellbeing.cz/>

Základní škola Vsetín, Ohrada má nový fairtradový tým

Před 5 lety, 15.2.2019 naše škola rozšířila řady Fairtradových škol, které ve výuce i mimo ni poskytují prostor pro informace o principech fair trade, tedy spravedlivého obchodu a koncept fair trade podporují i svými aktivitami.

Vzhledem k tomu, že členové fairtradového týmu v letošním školním roce ukončí školní docházku, bylo potřeba vtáhnout do tohoto dění nové členy. Proto se ve čtvrtek 8.2.2024 sešla skupina žáků 6.B třídy, které tato problematika zajímá. Zároveň jsme přespali v Školním klubu, kde jsme měli dostatek času seznámit se s tématem a lépe se poznat.

Abychom odborně zaškolili nový fairtradový tým, pozvali jsme v rámci aktivit projektu MAP rozvoje Vzdělávání Vsetínsko IV lektorku Mgr. Yvonu Koutnou. Ta připravila vzdělávací lekci Seznámení s mapou a provedla děvčata tématy a komplikovaným uspořádáním a fungování dnešního světa. Pro usnadnění v orientaci nám pomohla mapa „Svět v souvislostech“, která pomocí šesti tematických celků (Fairtrade, klimatická změna, pracovní podmínky, koloniální historie, propojenost světa, hybatelé změny) upozorňuje na aktuální problémy ve světě, jejich příčiny a dopady týkající se lidí i přírody. Mapu vytvořil tým FAIRTRADE Česko a Slovensko.

Velmi nás potěšil aktivní přístup nových členů, jejich zájem a nadšení zamyslet se a současně se i podílet na podpoře tohoto celosvětového hnutí.

Alena Kužmová, ZŠ Vsetín, Ohrada

Šestý ročník soutěže Adapterra Awards začal

Do soutěže vyhlášené Nadací Partnerství a Integra Consulting je možné přihlásit realizované projekty v krajině, obcích i na budovách, které pomáhají se vypořádat se suchem, přehříváním, přívalovými srážkami, erozí půdy a dalšími problémy spojenými se změnou klimatu. Patří sem například přírodě blízké revitalizace toků, obnova zelených a modrých prvků v krajině, tvorba zelených veřejných prostranství ve městech, revitalizace toků v intravilánu, projekty hospodaření s dešťovou vodou v obcích, pasivní a jinak úsporné domy, trvale udržitelné veřejné i administrativní budovy a další.

Vítězové čtyř hlavních cen si odnesou finanční či věcné dary v hodnotě 50–100 tisíc Kč od partnerů soutěže. Udělíme také několik regionálních cen. Uzávěrka přihlášek je 15. 3. 2024.

Více o soutěži: www.adapterraawards.cz • www.adapterra.cz
Nadace Partnerství, Údolní 33, 602 00 Brno
www.nadacepartnerstvi.cz

Blíží se Den učitelů, 28. března

Nevěřte všemu, co se vám k věření předkládá. Zkoumejte vše a přesvědčujte se o všem sami!

Jan Amos Komenský

I/3 Grantové výzvy

- **Příjem žádostí programu Podpora ekologických aktivit ve Zlínském kraji, 12. 2. až 8. 3. 2024 do 12 hodin.**
Podrobnosti najdete na stránkách Zlínského kraje v sekci Dotace: <https://zlinskykraj.cz/dotace/rp04-24-podpora-ekologickych-aktivit-v-kraji>
- **Harmonogram výzev OP JAK na rok 2024 zveřejněn!**
Aktuální harmonogramy rozdělené dle let najdete na webu: bit.ly/Harmonogramvyzev
- **Výzva Základní granty**
Vyhlášovatel Nadace Open Society Fund Praha
<http://nno.ecn.cz/index.stm?x=2763605&apc=nF2xx1-->
- **Grantová výzva Nadace Partnerství**
Určená spolkům a dalším právnickým osobám i jednotlivcům. O grant ve výši až 150 tisíc korun na výsadbu stromů můžete žádat do ledna.
Podrobnosti na webu www.nadacepartnerstvi.cz/granty
Sázíme budoucnost.
- **Podejte si žádost o grant u Nadace Partnerství**
Máte chuť udělat něco pro místo, kde žijete? Aktuální nabídku grantů sledujte na www.nadacepartnerstvi.cz/granty

O GRANTECH: Další otevřené výzvy zaměřené na výsadbu najdete na www.sazimebudoucnost.cz/

■ Darujme.cz je nyní otevřeno i pro školy a školky!

V minulém roce jsme otestovali provoz společně s Gymnáziem Šumperk a výsledek mluví za vše. Na obnovu školního dvora dárči věnovali během jediného měsíce přes půl milionu korun.

<https://www.darujme.cz/probudmedvur>

„Zkušenosti Gymnázia Šumperk s platformou Darujme.cz jsou jen skvělé. Lidé ve škole zvolili webovou aplikaci jako prostředek naší prezentace poté, co získali obdobné výborné zkušenosti s on-line kampaní pro skautský oddíl. Platformu Darujme.cz můžeme doporučit všem školám jako vynikající prostředek pro získávání mimorozpočtových peněz pro činnost škol a školních sdružení a nadací.

Dárcovská kampaň vedená pomocí Darujme.cz se nám velmi osvědčila pro svou jednoduchost v prezentaci kampaně, široký dopad na rodičovskou veřejnost, velké prezentační možnosti a snadnou administraci kampaně a dárců.“ Mgr. Milan Maceček, ředitel Gymnázia Šumperk.

Máte ve svém okolí školu, která by také mohla využít online financování? Budeme rádi za doporučení.

Stačí se u nás zaregistrovat, založit si jednoduchou darovací stránku a můžete začít oslovovat dárce a příznivce.

Zástupci škol se mohou ozvat na e-mail

jana.koci@nadacevia.cz.

Více info na <https://www.darujme.cz>

XXIII. Krajská konference o EVVO

**JAK BÝT SPOKOJENÝ UČITEL
A VYTVOŘIT POHODU PRO DĚTI**

středa 23. 10. 2024

9.00–15.30 hodin

Impact HUB Zlín

hubzlin.cz

Tradiční inspiromat zajímavých a aktuálních témat, tipů a námětů pro formální i neformální vzdělávání.

PROGRAM:

- předání CENY EVVO
- referáty
- workshopy
- prezentace výukových materiálů, programů a služeb

www.liska-evvo.cz

Ministerstvo životního prostředí

Nabídka workshopů Od umění k učení

Pro pedagogy/lektory neformálního vzdělávání i kreativce, nebo lidi, kteří mají zájem o informace a seberozvoj v oblasti kreativního vzdělávání. Kurz není akreditován, pro všechny účastníky je zdarma.

- 12. 3. 9–14 Reflexe jako prostředek ke vzdělávání (Petra Drahanská, Zážitková škola Lipnice, www.uceniprozitkem.cz)

Všechny workshopy se konají ve 44. budově areálu Svit, Vavrečkova 7029, kde sídlí **Otevřená kreativní dílna ROBOTA**. Pro přihlášení na workshop kontaktujte: robota@utb.cz

Nerob drahoty, jdi do Roboty! <http://robota.utb.cz>

**Konference předškolního vzdělávání Tvořivá školka.
Ve čtvrtek 21. března v Říčanech u Prahy**

Program je nabitý přednáškami, diskusemi a workshopy s odborníky na předškolní vzdělávání z mnoha různých oblastí. Zajímá vás dětská tvořivost – ať už v souvislosti s přípravou na školu, bezpečností, EVVO nebo z hlediska psychologie? Chcete strávit den s kolegy naladěnými na podobnou vlnu a odnést si spoustu inspirací? Součástí konference budou i prodejní stánky s literaturou a zajímavými pomůckami.

Informace o programu a registrační formulář zde:

<https://muzeumricany.cz/konference-tvoriva-skolka-2024/>

**Webinář Zvířata ve výuce,
11. 4. 2024 v čase 18:30 – 20:00 hodin**

<https://toulcuvdvur.cz/akce/zvirata-ve-vyuce>

**JAK NA BADATELSKY
ORIENTO VANOU VÝUKU
A UČENÍ VENKU**

WORKSHOP

11.3.2024 | 9 - 14 HODIN
ZŠ VSETÍN, ROKYTNICELEKTORKA
MGR. ANDREA TLÁSKALOVÁ

Výhody a úskalí učení venku, osvědčené aktivity venkovní výuky s ohledem na rozvoj badatelských dovedností a digitálních kompetencí. Příklady dobré praxe z výukové zahrady ZŠ J. V. Sládka Zbírův s výukovými prvky.

Pro účastníky bude zajištěn oběd.
Přihlašování do 16.2.2024 prostřednictvím formulace@mestovsetin.cz
nebo na e-mailu: pavlna.zivnickova@mestovsetin.cz

MAP ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ
VSETÍNSKO IV
R.Č.: CZ.02.02.XX/00/23_017/0008342

Spolufinancováno
Evropskou unií

Pozvánka na promítání filmu 2040 z dílny australských kolegů Regenerators 6. 3. 2024 od 17 hod., Brillovka, Rožnov pod Radhoštěm

Představte si rok 2040, kdy jsme společně přijali inovativní řešení pro lepší svět. Režisér Damon Gameau vám ve filmu 2040 ukáže, že tato budoucnost není jen sen, ale možná realita už teď. Příběh, který není jen o změně klimatu, ale o síle komunit, kvalitě potravy a půdy, levné a čisté energii, a obnově naší přírody. Po filmu bude následovat debata s odborníky z Ekologického institutu Veronica.

Info k filmu: <https://www.veronica.cz/kalendar-akci?i=1529>

Film od DAMONA GAMEAU
Přesobivá vize, nechte se inspirovat!
2040
Středa 6. března 2024 v 17 hodin
Velký sál Brillovka, Bezručova 211, Rožnov pod Radhoštěm
Vstup zdarma
anglicky s českými titulky
Po skončení projekce následuje beseda s fyzikem a environmentalistou RNDr. Janem Hollanem, Ph.D., který se v Ústavu výzkumu globální změny AV věnuje osvětě o ochraně klimatu.
Pořadatel: JUDr. Libor Holemý
ve spolupráci s Ekologickým institutem Veronica

HODINA ZEMĚ 2024 23. března: VĚNUJTE HODINU ZEMI

Buďte součástí změny! Rok 2024 musí být rokem změn, abychom dosáhli globálního cíle pro rok 2030 o klimatické neutralitě. Proto potřebujeme více lidí, více než kdy jindy. Potřebujeme, aby se k Hodině Země připojili jednotlivci, podniky, komunity, města i celé národy. Aby se hráli svou roli.

Připojte se k nám 23. března 2024 a věnujte hodinu Zemi.
<https://www.wwf.cz/hodina-zeme-2023-venuujte-zemi-60-minut/>

mezinárodní program Ekoškola
14. BŘEZNA 2024 ZLÍN
Ekoškola
Vás zve na seminář pro dospělé a děti z ekotýmů
sdílení dobré praxe ekotýmů
Cílem semináře je propojení ekotýmů a koordinátorů, sdílení zkušeností a úspěchů, vzájemná motivace a inspirace.
Pro koho je seminář
Jen pro týmy ze ZŠ a SŠ = zástupce ekotýmu = koordinátoři a maximálně 5 dětí
Kdy
čtvrtek 14. března 2024 od 09:00 do 14:00
Kde
Ekocentrum Na Pasece, Sýkorka 234, Zlín - Veliková
ZŠ SŠ
Jak se přihlásit
Prostřednictvím [elektronické přihlášky zde](#) do pondělí 4.3. nebo do naplnění kapacity. Vaše přihláška je závazná, zrušit ji můžete pouze na e-mailu: ekoskola@napasece.net
Lektorují
Karla Rulíková, Kateřina Patáková
Kontaktní osoba
Kateřina Patáková, 736 627 273
www.ekoskola.cz
EKOCENTRUM NA PASECE VELIKOVÁ
TEREZA

Uklidme Česko
Hlavní úklidový den v sobotu 6. dubna 2024,
www.uklidmecesko.cz

Květnová výzva DO PRÁCE NA KOLE: registrace spuštěna

Letos se Vsetín již po čtvrté zapojuje do květnové výzvy Do práce na kole.

Hlavním cílem výzvy je dopravovat se alespoň během května do práce zdravou formou, ať už na kole, koloběžce nebo pěšky.

REGISTRACE je spuštěna od 1. února do 30. dubna

<https://dopracenakole.cz/>

Podrobnosti najdete v tiskové zprávě na webu města Vsetín.

dopracenakole.cz', 'pěšky či poklusem', and 'AUTOMAT'."/>

Do práce na kole
Květnová výzva 1.—31. 5. 2024
Registrujte se na dopracenakole.cz
pěšky či poklusem
AUTOMAT

BENEFIČNÍ KONCERT

Pro lesní klub Na Pasece
CELÝ VÝTĚZEK Z TĚHO AKCE, POPUTUJE NA NOVÉ ZÁZEMÍ,
PRO DĚTI Z NAŠEHO LESNÍHO KLUBU NA PASECE

2. Března 2024

Lahodit vašim uším budou :

Kapela Laska
Beatbox Show
Plazone, DJ Obden
Jazyzy One Live Rap
Shum&fuck a další...

Začínáme v 18:30 - Dílna 44
ve 44 budově areálu Svit ZLÍN
Tady rozhodně nesmíte chybět 😊

vstupné
250,-

24. ročník Noci s Andersenem, pátek 22. března 2024

Jaká nabízí témata:

- Andersenova pohádka Sněhová královna byla poprvé publikována 1844 (180 let)
- 100. výročí by oslavil v příštím roce Eduard Petiška
- 22. březen je také Světovým dnem vody a také Světovým dnem mimů.
- 75. narozeniny pana Petra Síse.

Místa, kde připravují programy i další informace najdete na
<https://www.nocsandersenem.cz/>

P O Z V Á N K A

ZO ČSOP Bílé Karpaty a AOPK ČR
vás srdečně zvou na

slavnostní otevření návštěvnického střediska CHKO Bílé Karpaty

Dům přírody Bílých Karpat

vybudovaného v rámci programu Dům přírody
Agentury ochrany přírody a krajiny ČR

16. března 2024 v 10.00 h
Dům přírody Bílých Karpat
nám. Bartolomějské 47, Veselí nad Moravou

- Prohlídka expozice
- Přírodovědné filmy
- Ornitologická vycházka
- Brouci veselského parku
- Botanická vycházka
- Dílničky pro děti

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Životní prostředí

Ministerstvo životního prostředí

jihomoravský kraj

Líska

Zlínský kraj
Kraj bez hranic

Rozesílka LÍSKY 5/2024

strana 8

Skřítci LIŠEJNÍČCI

9:30 - 11:00
každou středu 2024
cena: 100 Kč/rodina
Ve Vizovicích. (místo setkání vždy upřesněno v události)

Vydejme se společně se skřítky Lišejníčky za dobrodružstvím. Dovádění, tvoření, bádání, objevování a poznávání přírody všemi smysly nás dozajista nemine. Vše hravě a přiměřeně věku. Pobyt venku všestranně rozvíjí naše děti a relaxuje nás dospělé. Těší se Verča Jurčáková aspo!

- Lišejníčky probíhají venku za každého počasí.
- Pro pra/rodiče s dětmi (0-6 let)
- Blátáky/softshely, gumáky, pláštěnky, podsedačky... a také svačinky výhodou.

Více informací a přihlášky:
tel: 721 608 440
nebo
www.dutohlavky.cz/sluzby/

Soutěž Zlatý list

Valašské ekocentrum ve spolupráci se Správou CHKO Beskydy pořádá v pátek 24.5.2024 ve Velašském Meziříčí krajské kolo přírodovědné soutěže Zlatý list.

Bližší formace o soutěži najdete: <https://zlatylist.cz/aktualni-rocnik/>

Soutěž je určena pro děti ze základních škol, víceletých gymnázií, i pro oddíly a kroužky, a bude se týkat české přírody.

Předběžné přihlášky /škola, kontaktní osoba starší 18 let, kategorie/ pošlete do konce března 2024 na e-mail: jitkadvorskavm@seznam.cz

Jarní vlastivědný Jaloveček

Muzeum regionu Velašsko, p. o., zámek Vsetín

Jarní vlastivědné kolo na téma: ZVYKY A TRADICE.

Poznejte unikátní výroční zvyky a obyčeje moravského Velaška a otestujte si v soutěži o zajímavé ceny své schopnosti a dovednosti.

TERMÍN:

- úterý 16. dubna 2024 pro žáky 3.–5. tříd v zámku Kinských ve Velašském Meziříčí
- středa 17. dubna 2024 pro žáky 6.–9. tříd v zámku Kinských ve Velašském Meziříčí
- čtvrtek 18. dubna 2024 pro žáky 3.–5. tříd v zámku Vsetín
- pátek 19. dubna 2024 pro žáky 6.–9. tříd v zámku Vsetín

Na soutěž je možné se přihlásit od 1. března 2024 do naplnění kapacity zámeckých sálů, nebo do 5. dubna 2024 e-mailem na adresu ostranska@muzeumvalassko.cz.

Český svaz ochránců přírody Ekocentrum Čtyřlístek
zve na 23. ročník ekologické akce

POZNEJ A CHRAŇ!

letos na téma
VODA, VODĚNKA
(voda ve Zlínském kraji)

oblast Hradištska v DDM Šikula, Purkyňova 494, Uh. Hradiště
19. 3. 2024 mladší kategorie (4. – 5. ročník)
20. 3. 2024 starší kategorie (6. – 7. ročník)
Uzávěrka přihlášek je 12. 3. 2024.

oblast Kroměřížska v SVČ TyMy Holešov
21. 3. 2024 mladší kategorie (4. – 5. ročník)
22. 3. 2024 starší kategorie (6. – 7. ročník)
Uzávěrka přihlášek je 14. 3. 2024.

oblast Zlínska v Krajské knihovně Františka Bartoše, Zlín
4. 4. 2024 mladší kategorie (4. – 5. ročník)
5. 4. 2024 starší kategorie (6. – 7. ročník)
Uzávěrka přihlášek je 28. 3. 2024.

oblast Vsetínska v Muzeu regionu Velašsko, Vsetín
10. 4. 2024 mladší kategorie (4. – 5. ročník)
11. 4. 2024 starší kategorie (6. – 7. ročník)
Uzávěrka přihlášek je 3. 4. 2024.

všechna kola začínají v 9 hodin
předpokládané ukončení je do 13:30h

krajské kolo
začíná v 9 hodin v Krajské knihovně Františka Bartoše, Zlín
29. 4. 2024 mladší kategorie (4. – 5. ročník)
30. 4. 2024 starší kategorie (6. – 7. ročník)

Startovné je 300,- Kč za tým.

www.eko4lístek.cz e-mail: soutez@eko4lístek.cz tel.: 731 106 507, 608 908 586

Základní informace

Akce se koná ve Zlínském kraji. Hlavním organizátorem je základní organizace Českého svazu ochránců přírody Ekocentrum Čtyřlístek se sídlem ve Zlíně. Oblastní kola probíhají ve spolupráci s regionálními partnery. Účastníci se třídí do týmů žáků základních škol či školských zařízení s hlubším zájmem o přírodu. Akce probíhá ve dvou kategoriích – mladší (žáci 4. a 5. tříd), starší (žáci 6. a 7. tříd, resp. primy a sekundy).

Cíle akce

Spolupráce žáků v týmu při přípravě, realizaci a prezentaci projektu. Prohlubování osobních znalostí a vědomostí v přírodovědné oblasti. Setkání žáků s podobnými zájmy a zaměřením. Možnost porovnání a ověření znalostí a dovedností v přírodovědné oblasti.

Organizace akce

PaChI probíhá ve dvou úrovních – 4 oblastní kola a krajské kolo. V oblastních kolech je maximální počet týmů 15. Přihlášky jsou přijímány do naplnění kapacity. Součástí oblastních kol i krajského kola je přibližně 10 testových otázek, poznávání cca 20 přírodnin a prezentace projektu na téma VODA – pozorování nebo pokusy s vodou, ve vodě, v vodě. Obsahem testu budou fyzikální a chemické vlastnosti vody, rostliny a živočišné vod a břehů vod, ochrana vod, vodstvo Zlínského kraje. Obsahem poznáváčky budou rostliny vod a jejich okolí, živočišné volně žijící ve vodách a jejich okolí ve Zlínském kraji.

V oblastním i krajském kole žáci prezentují stejný projekt. Do krajského kola jej mohou doplnit, upravit, vylepšit. Projekt zpracovaný v elektronické, papírové nebo 3D podobě prezentuje celý tým svým vrstevníkům i dospělým. Projekt zpracovaný v elektronické podobě žáci přinesou na USB disku ve formátu pdf. K dispozici bude počítač a dataprojektor.

Projekt prezentuje celý tým svým vrstevníkům i dospělým. V oblastních kolech žáci prezentují své projekty navzájem ve třech skupinách po max. pěti týmech. V krajském kole budou prezentovat projekty ve 3 skupinách po 4 týmech.

Časový limit pro prezentaci je 3 minuty, poté cca 3 minuty na otázky a 3 minuty na poskytnutí zpětné vazby.

Účastníci si vezmou s sebou psací potřeby včetně pastelek, přezůvky a svačiny.

Účastnický poplatek za tým se hradí jen za účast v oblastním kole; převodem na účet popř. v hotovosti na místě.

Odpovědnost za účastníky má pedagogický doprovod.

Účastníci svou účastí souhlasí se zpracováním osobních údajů v rozsahu potřebném ke konání akce.

Postup do krajského kola

Do krajského kola postupují 3 nejlépeší týmy z každého oblastního kola.

Kritérii pro postup do krajského kola jsou body získané za test, poznávání přírodnin a projekt.

U projektu se hodnotí odborná stránka a úroveň prezentace.

V případě stejných bodových zisků rozhoduje projekt popř. poznáváčka.

Způsob hodnocení

Hodnocení testů a poznávání přírodnin provádí v oblastních kolech i krajském kole organizační tým a přítomní pedagogové.

Hodnocení projektů provádí v oblastních kolech i krajském kole porota složená ze zástupců organizačního týmu a přítomných pedagogů.

www.eko4lístek.cz

e-mail: soutez@eko4lístek.cz

tel.: 731 106 507, 608 908 586

Líska

Zlínský kraj
Kraj bez hranic

Rozesílka LÍSKY 5/2024

strana 9

Osvětové kampaně LÍSKY v roce 2024

Zapojte se do osvětových kampaní LÍSKY a podpořte s námi důležitá témata – **PTÁCI, PŘÍRODNÍ ZAHRADA, STROMY, FAIRTRADE a REGIONÁLNÍ PRODUKTY**, <http://www.liska-evvo.cz/doc/osvetove-kampane>

Organizováním vzdělávacích a osvětových akcí se můžeme podílet na **šetrnějším a odpovědnějším přístupu k přírodě a životnímu prostředí**.

Každá kampaně vychází z významného dne či **klíčové akce**. Ke kampani je sestaven **kalendář akcí**, zahrnující aktivity a programy zapojených a spolupracujících organizací, vydána **tisková zpráva**, osvětové a didaktické **materiály, metodické listy či pomůcky**. Ke zveřejnění a sdílení uvítáme náměty, příklady dobré praxe a materiály. Kampaně je prezentována v rozesílce Lísky, na webu a Facebooku.

Zapojit se můžete jako organizátoři nebo jako účastníci.

PTÁCI – ŽIJÍ TADY S NÁMI	PŘÍRODNÍ ZAHRADA – PŘÍRODA POD NAŠIMI OKNY	STROMY a MY	POCTIVĚ VYROBENÉ, SPRAVEDLIVĚ ZAPLACENÉ	POCTIVĚ VYROBENÉ, PODPOŘA MÍSTNÍ UDRŽITELNÉ EKONOMIKY
1. – 30. DUBNA	1. KVĚTNA – 15. ČERVENA	15. ZÁŘÍ – 31. ŘÍJNA	CELOROČNĚ	CELOROČNĚ
www.liska-evvo.cz	www.liska-evvo.cz	www.liska-evvo.cz	www.liska-evvo.cz	www.liska-evvo.cz
GARANT: Centrum ekologické výchovy Žabka při SVC Klubko Staré Město	GARANT: DDM Škola Uherské Hradiště SPOLUPRÁCE: Centrum Veronica Hostětín	GARANT: Park ROCHUS, Uherské Hradiště SPOLUPRÁCE: Vzdělávací a informační středisko Bílé Karpaty	GARANT: LÍSKA, z.s.	GARANT: LÍSKA, z.s. SPOLUPRÁCE: IS pro rozvoj Moravských Kopanic VIS Bílé Karpaty, Veselí n. M., Centrum Veronica Hostětín, KOSENKA Val, Klobouky
KLÍČOVÉ AKCE: Mezinárodní den ptactva (1. 4.) Světový den vrbáčů (20. 3.) Mezinárodní dny ptáčího zpěvu (7. 5.) Mezinárodní den stěhovavých ptáků (13. 5.) Evropský festival ptactva (7. 10.)	KLÍČOVÉ AKCE: Měsíc školní zahrady (1.–31. 5.) Den fascinace rostlinami (18. 5.) Světový den včel (20. 5.) Vikend otevřených zahrad (8.–9. 6.)	KLÍČOVÁ AKCE: Den stromů (20. 10.)	KLÍČOVÉ AKCE: Světový den pro Fairtrade – Férová snídaně (11. 5.), Výstava na stromech (říjen)	KLÍČOVÉ AKCE: Měsíc biopotravin a ekologického zemědělství (září) Světový den jídla (16. 10.) Den původních odrůd jablek (21. 10.) dny otevřených dveří u výrobců a na farmách, exkurze, jarmarky, slavnosti, školní farmářské dny
KONTAKT NA GARANTA: cevzabka@klubkosm.cz	KONTAKT NA GARANTA: lenka.pavelcikova@ddmsikula.cz	KONTAKT NA GARANTA: michaela.odstrcilova@parkrochus.cz	KONTAKT NA GARANTA: infoevvo@seznam.cz	KONTAKT NA GARANTA: infoevvo@seznam.cz

JAK SE MŮŽETE ZAPOJIT:

1. Přípravou a realizací tematické akce

- soutěž, soutěžní výzva, výstava
- přednáška, beseda, promítání tematických filmů
- výukové programy a projektové dny pro školy
- semináře a workshopy
- exkurze a vycházky
- jarmark, slavnost, piknik, snídani

2. Účastí na některé akci či ve výzvě dané kampaně

3. Sdílením kampaně na vašem Facebooku, webu

- umístění banneru kampaně na váš web
- sdílení akcí na vašem FB, webu apod.
- sdílení zkušeností, příběhů, příkladů dobré praxe, poradenství či námětů na facebookové stránce dané kampaně

Co je potřeba pro zapojení udělat:

Odeslat přes GOOGLE formulář základní info o akci

<https://forms.gle/eYohg5Ugex1zVZd37>

Doporučené termíny odeslání formuláře:

Ptáci do 15. března
Přírodní zahrada do 15. dubna
Stromy a my do 5. září
Pokud budete pořádat **Férovou snídani**, registrujte se na www.ferovasnidane.cz

Pozvánky, plakáty (v pdf i jpg) zaslěte na kontaktní e-mail. Nezapomeňte přidat název kampaně, příp. logo Lísky – kvůli společné propagaci, identitě a vyjádření pospolitosti.

KONTAKT:

LÍSKA, z.s. • www.liska-evvo.cz
infoevvo@seznam.cz • tel.: 605 806 840

LÍSKA

Zlínský kraj

SPOLEK PRO OBNOVU ZÁMECKÉHO PARKU V BRANKÁCH
VYHLAŠUJE VÝTVARNOU SOUTĚŽ PRO DĚTI

TÉMA:
ZJIŠTI A NAKRESLI PTÁČKA, KTERÉHO ORNITOLOGOVĚ ZVOLILI "PTÁKEM ROKU 2024"

KATEGORIE:
MŠ, ZŠ – 1. stupeň, ZŠ – 2. stupeň

Doporučený formát A3, A4
Výtvarná technika libovolná

Své práce odevzdejte v: ZŠ a MŠ Branky, ZŠ a MŠ Choryně,
ZŠ a MŠ Police

NEJPOZDĚJI
DO 22.3.

nebo zašlete na adresu: Spolek pro obnovu zámeckého parku,
Branky 295, 756 45

FAIRTRADE

Férová snídaně

piknikují za pěstitele ve světě

sobota 11/5/2024

LÍSKA

Zlínský kraj

Rozesílka LÍSKY 5/2024

strana 11

Pozvánky na vzdělávací akce najdete v rozesílce a na webu Lísky.

Vzdělávací programy LÍSKY a členských organizací:

Pro školy a školská zařízení i neziskové organizace připravujeme vzdělávací programy.

TÉMATA VZDĚLÁVACÍCH PROGRAMŮ:

- Rozšiřující studium pro školní koordinátory EVVO.
- EVVO v kostce.
- Učíme se venku.
- Učíme se s POLY (polytechnické vzdělávání) – MŠ, ŠD, SVČ.
- Formy a metody výuky k rozvoji přírodovědné gramotnosti (polytechnické vzdělávání).
- Badatelsky orientovaná výuka – ZŠ.
- Projektová a tematická výuka v EVVO – ZŠ, SŠ.
- Školní přírodní zahrada – plánování a budování, praktická péče o zahradu s dětmi, využití ve výuce, vč. proškolení týmu k využití nové zahrady či prvků.
- Ekologizace provozu školy v praxi.
- Výtvarné, rukodělné a řemeslné činnosti.
- Osobnostně sociální rozvoj pedagogů.
- Lektorské dovednosti.
- Tematická exkurze za příklady dobré praxe (přírodní zahrada, farma, polytechnika apod.).

Pro neziskové organizace nabízíme workshopy a konzultace:

- strategické plánování
- práce s veřejností, s médii, prezentační dovednosti, marketing
- facilitace malých skupin a plánování
- lektorské dovednosti
- tematické exkurze za příklady dobré praxe

Akci zajistíme i na míru pro skupiny pedagogů z jedné či více škol, např. v rámci projektu MAP, OP JAK. Pro účastníky vzdělávání nabízíme i metodiky, pomůcky a další materiály.

INFORMACE A PŘIHLÁŠKY: infoevvo@seznam.cz

V LÍSCĚ Vám poradíme:

- Jak se zapojit do zajímavých projektů pro školu či organizaci.
- Jaká je nabídka vzdělávacích programů v našem regionu i mimo něj. Připravíme či vyhledáme pro vás vzdělávací program na míru.
- Jaká je nabídka regionálních osvětových akcí, kampaní, soutěží a jak se do nich zapojit.
- Kde získat finanční zdroje.

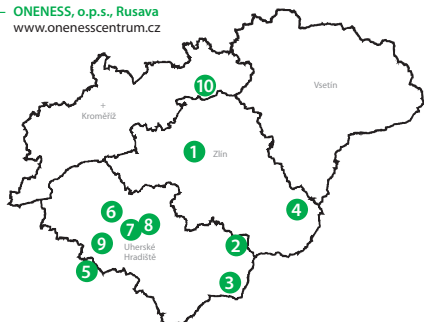
Zajistíme konzultace k tématům:

- strategické plánování,
- komunitní rozvoj, facilitace veřejných setkání,
- příprava a zpracování projektové žádosti na získání finančních zdrojů, vč. tzv. „ŠABLON“,
- realizace konkrétních akcí a programů pro různé cílové skupiny, vč. aktivit do tzv. „ŠABLON“ či implementaci Místních akčních plánů rozvoje vzdělávání,
- přírodní zahrada** – plánování, podíl na zpracování projektové dokumentace, vč. architektonických návrhů, výběr prvků, didaktické využití pro aktivity s dětmi, proškolení pedagogů apod.,
- zelené úřadování.

Kontakt: 605 806 840, infoevvo@seznam.cz

Členské organizace LÍSKY, z.s.

- DDM Astra Zlín, p.o.
www.ddmastra.cz
- ZO ČSOP Veronica – Centrum Veronica Hostětín
www.hostetin.veronica.cz
- Informační středisko pro rozvoj Moravských Kopic, o.p.s.
www.lskopance.cz
- ZO ČSOP KOSENKA Valašské Kloubouky
www.kosenka.cz
- VIS Bílé Karpaty, o.p.s., Veselí nad Moravou
www.bilekarpaty.cz/vis
- SVC Klubko Staré Město, p.o., Žabka – centrum ekologické výchovy
www.klubkosm.cz
- Park Rochus, o.p.s., Uherské Hradiště
www.parkrochus.cz
- DDM Škola Uherské Hradiště, p.o., Přírodovědné centrum Trnka
www.ddmsikula.cz
- DDM Pastelka Uherský Ostroh, p.o.
www.ddmpastelka.cz
- ONENESS, o.p.s., Rusava
www.onenesscentrum.cz

Partneři a spolupráce

- ALCEDO – středisko volného času a plavecká škola Vsetín
www.alcedovsetin.cz
- ARPOK, o.p.s., Olomouc
www.arpok.cz
- Ekocentrum Na Pasece Veliková
www.napasece.net
- Masarykova veřejná knihovna Vsetín
www.mvk.cz
- Městské lesy Vsetín, s.r.o.
www.lesyvsetin.cz
- Místní akční skupina Hornolidečska
www.hornolidec.cz/mas-hornolidecska-z-s/ds-1007
- Muzeum regionu Valašsko, p.o., Vsetín
www.muzeumvalassko.cz
- Nadace Proměny Karla Komárka
www.nadace-promeny.cz
- NaZemí, Brno
www.nazemi.cz
- PAVUČINA
www.pavucina-sev.cz
- Středisko volného času Rožnov p.R., o.p.o.
www.svcroznov.cz
- Střední škola KOSTKA, s.r.o., Vsetín
www.kostka-skola.cz
- Učíme se venku
www.ucimesevenku.cz
- Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
www.utb.cz
- Včelari Vsetín
Základní škola Vsetín, Ohrada 1876
www.zsohrada.cz
- Základní škola Vsetín, Rokytnice 436
www.zsrokytnice.cz
- Základní škola Vsetín, Sychrov 97
www.zssyehrov.cz

Programy a služby LÍSKY a dalších organizací pro školy a školská zařízení, neziskové organizace na podporu EVVO v regionu

Knihovna LÍSKY: publikace a metodiky z oblasti EVVO, pedagogiky a didaktiky, lektorských dovedností, řízení neziskových organizací, volnočasových aktivit, ochrany přírody a krajiny i z dalších oblastí. **Výpůjční doba v otvíracích hodinách kanceláře LÍSKY, www.liska-evvo.cz/doc/knihovna**

Školám s trvalejším zájmem o environmentální výchovu doporučujeme zapojení do programu MRKEV (základní a střední školy) a programu Mrkvička (mateřské školy). Veškeré informace o podmínkách registrace naleznete na: www.pavucina-sev.cz, sekce Pro školy.

Krajským koordinátorem ve Zlínském kraji je ALCEDO – středisko volného času Vsetín, zde získáte další informace, alcedo@alcedovsetin.cz

I/6 Výukové programy, projektové dny pro školy a školská zařízení

DENNÍ A POBYTOVÉ VÝUKOVÉ PROGRAMY, PROJEKTOVÉ DNY A EXKURZE PRO ŠKOLY PŘIPRAVUJÍ:

- **ALCEDO – středisko volného času Vsetín**
www.alcedovsetin.cz
- **Centrum ekologické výchovy Žabka při SVČ Klubko Staré Město,**
www.cevzabka.xf.cz/vp.html
- **Centrum Veronica Hostětín,**
www.hostetin.veronica.cz/skoly
- **Dům dětí a mládeže ASTRA Zlín**
www.ddmastra.cz/vyukove-programy
- **Envicentrum Pro krajinu Vysoké Pole,**
www.prokrajinu.eu
- **Muzeum regionu Valašsko, p.o., Vsetín,**
www.muzeumvalasko.cz
Hvězdárna Vsetín
www.hvezdarna-vsetin.cz
- **Park ROCHUS, o.p.s., Uherské Hradiště,**
www.parkrochus.cz
www.skanzenrochus.cz
- **Přírodovědné centrum Trnka při DDM Šíkula Uherské Hradiště,**
www.ddmsikula.cz
- **TINCTA-HERBAE ATELIÉR PŘÍRODNÍHO BARVÍŘSTVÍ**
tincta-herbae@centrum.cz
- **Vzdělávací a informační středisko Bílé Karpaty, Veselí nad Moravou,**
www.bilekarpaty.cz/vis

VÝUKOVÉ PROGRAMY A PROJEKTOVÉ DNY LÍSKY

Programy je možné zařadit do projektů škol v programu OP JAK.

PROJEKTOVÉ DNY S LÍSKOU PRO MŠ, ZŠ, ŠD A SVČ

Tematický projektový den ve škole i mimo ni na podporu inovativního vzdělávání dětí/žáků a projektové výuky, které vede k rozvoji osobních a sociálních kompetencí dětí a žáků.

- Témata:**
- přírodovědné vzdělávání,
 - EVVO a vzdělávání k udržitelnému rozvoji,
 - rozvoj podnikavosti a kreativity.

Více na: <https://www.liska-evvo.cz/doc/projektove-dny>

Součástí programu je i dodání agendy dle individuální dohody mezi školou a Lískou. Cenu stanovíme po upřesnění programu (rozsah, počet dětí, vzdálenost).

Z farmy na náš stůl, aneb zdravě hraj o původu a zpracování potravin

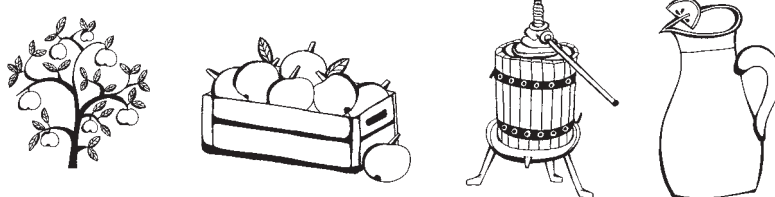
Ve dvouhodinovém programu se děti prostřednictvím velké deskové hry seznámí s důležitými pravidly při přípravě a skladování potravin a připraví si zdravou svačinku.

Místo konání: třída s přístupem k vodě (mytí rukou, nádoby)

Doporučeno: I. st. ZŠ, ŠD

Počet účastníků: 1 třída

Rozsah: 2 hodiny / po dohodě se školou lze připravit i jako projektový den v rozsahu 4 × 45 minut

Školní farmářský den

Hlavními tématy celodenního projektového dne je původ jídla, význam sezónních a místních surovin pro přípravu pokrmů, zdravá výživa, zdravý životní styl, regionální produkty, podpora a rozvoj trhu a odbytu biopotravin, místní udržitelná ekonomika, potravinová soběstačnost a bezpečnost.

Dopolední část je zaměřena na práci dětí a vrstevnické učení, odpolední část jako prezentace výstupů práce dětí rodičům a veřejnosti. Do obou částí programu jsou vloženy ukázky práce výrobců a řemeslníků.

Místo konání: venkovní areál školy, příp. obce

Doporučeno: ZŠ, příp. MŠ

Škola získá metodiku s příklady dobré praxe, metodickou podporu během přípravy i realizace. Domluvíme účast regionálních výrobců, zajistíme aktivity do programu i propagaci.

Plánované školní farmářské dny:

7. 5. 2024, ZŠ Slavičín - Vlára

13. 6. 2024, ZŠ Horní Lideč

Školní farmářský den

JEDINEČNÝ PROJEKTOVÝ TEMATICKÝ DEN PRO CELOU ŠKOLU

www.liska-evvo.cz/doc/skolni-farmarsky-den-6

PŘIHLAŠOVÁNÍ: infoevvo@seznam.cz

Simulace farmářského trhu, vrstevnické učení, ukázky práce a workshopy výrobců, řemeslníků a farmářů.

LÍSKA **Zlínský kraj**

LÍSKA

Zlínský kraj

Rozesílka LÍSKY 5/2024

strana 13

PODPORA INOVATIVNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ A PROJEKTOVÉ VÝUKY,
ROZVOJ PŘÍRODOVĚDNÉ, MATEMATICKÉ A ČTENÁŘSKÉ GRAMOTNOSTI.

VÝUKOVÉ PROGRAMY A PROJEKTOVÉ DNY LÍSKY PRO MATEŘSKÉ A ZÁKLADNÍ ŠKOLY

témata:

PŘÍRODA, ZAHRADA,
VODA, ŘEMESLA,
TRADICE A ZVYKY,
PŘÍBĚHY JÍDLA

PŘIHLAŠOVÁNÍ: infoevvo@seznam.cz

Zlínský kraj

Ministerstvo životního prostředí

Učíme se venku s Lískou

Přiblížíme dětem svět přírody prostřednictvím rozmanitých činností, zkoumání, tvoření a prožitku.

Témata – v návaznosti na roční období:

živá zahrada – ptáci, bezobratlí, hmyz,
jarní rostliny, cyklus života,
voda, stromy,
čísla a písmena venku (rozvoj
matematické a čtenářské gramotnosti)
apod.

Místo konání: zahrada školy, přírodní prostředí v okolí školy

Doporučeno: od 5 let

Počet účastníků: 1–2 třídy

Rozsah: 4 × 45 minut

VODA – život v každé kapce

Zvýšení znalostí a dovedností v oblasti hospodaření s vodou, příčiny a dopady ohrožení vody, spotřebitelské chování a zodpovědné hospodaření s vodou.

Pedagog získá metodiku a pracovní listy pro práci s žáky před a po výukovém programu (VP), v souladu s projektovou výukou.

6. ročník: Voda na Zemi, koloběh vody v přírodě, příčiny a důsledky znečištění vody

7. ročník: Voda v krajině

8. ročník: Spotřeba vody

Místo konání: třída

Doporučeno: II. stupeň ZŠ a víceletých gymnázií

Počet účastníků: třída

Rozsah: min. 1 hodina + domácí práce žáků před VP, 1 hodina VP s lektorem, práce žáků po VP

Učíme se venku s POLY

Přiblížíme dětem řemesla, tradice a zvyky regionu prostřednictvím činností, tvoření a prožitku.

Témata:

praktické ukázky řemesel (např. práce se dřevem, pilkou, proutím, slámou, ovčí vlnou, barvení),
zvyky,
hry a hračky našich předků,
poklady z půdy,
cesta jídla na náš stůl apod.

Místo konání: zahrada, venkovní či vnitřní areál školy

Doporučeno: od 4 let

Počet účastníků: 1–2 třídy

Rozsah: 4 × 45 minut

Učíme se venku s Lískou v Arboretu Semetín

Přiblížíme dětem jedinečné místo prostřednictvím rozmanitých činností a prožitku.

Témata: příroda arboreta, hmyz, včely, rostliny, stromy, voda

Místo konání: Arboretum Semetín, Vsetín

Období: květen–červen, září–říjen

Doporučeno: MŠ 5–7 let, I. st. ZŠ

Počet účastníků: 1 třída

Rozsah: 4 × 45 minut

Možno připravit i jako výukový program (90 minut).

Projekt je spolufinancován Zlínským krajem. Ve spolupráci s Městskými lesy Vsetín, s.r.o. a vsetínskými včelaři.

Počet výukových dnů je omezen s ohledem na udržitelnost místa a jeho obyvatel!

VÝUKOVÉ PROGRAMY A PROJEKTOVÉ DNY pro MŠ a I. st. ZŠ

UČÍME SE VENKU V ARBORETU SEMETÍN S LÍSKOU

témata:

PŘÍRODA ARBORETA,
STROMY, HMYZ,
VČELY, VODA

ARBORETUM Semetín
Venkovní učebna, včelín, vodní prvky, bosý chodník,
květen–červen, září–říjen

KONTAKT: infoevvo@seznam.cz

LÍSKA, z.s. • www.liska-evvo.cz • infoevvo@seznam.cz • 605 806 840

LÍSKA

Zlínský kraj
Kraj bez hranic

Rozesílka LÍSKY 5/2024

strana 14

Březen

Březnové slunce má krátké ruce.

V březnu už je ve vzduchu cítit jaro. Na stromech raší první pupeny. A právě podle stromu se tento měsíc jmenuje. Tím stromem je bříza. Na větvích bříz touto dobou již rostou malé lístečky.

V březnu můžeme:

- ✓ oslavit první jarní den a další významné dny a svátky, např. Den vody
- ✓ pozorovat vývoj žab v rybníce
- ✓ poslouchat žabí koncerty a pokusit se rozlišit jednotlivé druhy žab podle zvuků
- ✓ vysázet semínka pro předpěstování zeleniny a květin
- ✓ připravit na zahradě záhon pro pěstování zeleniny
- ✓ dát do sklenice vrbový proutek a sledovat, co se bude dít
- ✓ zapojit se do mapování zelených ostrovů a vytvořit mapu divočiny
- ✓ vytvořit si Deník vlastního stromu nebo keře – první zápisek může být o probouzení pupenů
- ✓ zmapovat vodu v krajině kolem bydliště žáků s pomocí metodiky z webu Učíme se venku
- ✓ zapojit se do výzvy Uklidme Česko.

Zdroj: Diář Lísky 2023/2024

Venku se můžeme učit systematicky po celý rok

S metodickými postupy a materiály, které prověřily tisíce škol z celého světa.

Vyberte si, co nejvíce prospěje vaší škole či třídě
<https://ucimesevenku.cz/dlouhodobě-venku/>

Stromy můžete podle pupenů zkoumat a pozorovat za každého počasí

Pupeny vypadají na první pohled stejně, ale každý je jiný. Vydejte se s dětmi na průzkum a pozorujte, zkoumejte, určujte, dlouhodobě sledujte. Obří pupeny jírovce, akát, který svoje pupeny chrání mezi dvěma trny, velké super lepkavé pupeny jasanu, buk a jeho pupeny ostré a špičaté jako hroty šípů... Pupeny vám mohou skvěle posloužit i jako indikátor rychlosti jara. Jakou rychlostí jaro postupuje? Na průzkum se můžete vydat do divočiny i do betonové džungle!

Pokud chcete, využijte pracovní list a nápady v lekci **PROBOUZENÍ PUPENŮ** <http://ucimesevenku.cz/laborator-venku/pupeny/>.
Doporučujeme spojit s lekcí **NA VĚTVI** <http://ucimesevenku.cz/laborator-venku/vetve/>.

Spoustu další jarní inspirace najdete ve videokurzu **JARO VENKU**
<https://ucimesevenku.cz/kurz-jaro-venku/>

BADATELÉ

Děti objevují a zasnou. Pojďte bádát s námi!
<https://badatele.cz/>

Arboretum Semetín

Nabízí krásné jedinečné zázemí pro výuku venku dostupné městskou hromadnou dopravou.

Najdete zde venkovní učebnu, výukový včelín, vodní prvek a NOVĚ bosý chodník v délce 300 metrů.

Arboretum můžete navštívit s vlastním programem, nebo si objednat projektový den či výukový program Lísky, jehož součástí je i návštěva VČELÍNA.

Informace: infoevvo@seznam.cz

Arboretum Semetín je otevřeno od 1. května do 15. října, 8–18 hodin. Vstupné uhradíte u vstupní brány.
www.arboretumsemetin.cz

Učím o klimatu

Klimatická změna je neúprosný fakt, který zásadně ovlivňuje budoucnost dnešních mladých lidí. Vzdělávání jim pomůže situaci nejen pochopit, ale také ukáže, jak se zapojit do jejího řešení. Aby byl náš svět udržitelnější a zdravější.

Na webové stránce Učím o klimatu i s ní spojené facebookové stránce a uzavřené facebookové skupině pro učitele je opravdu už dost bohatá sada lekcí, metodik a dalších inspirací a materiálů do výuky o tomto aktuálním tématu. Ať už jste mezi učiteli, kteří s tímto tématem teprve začínají, nebo se teprve chystají s ním začít pracovat a hledají způsoby jak na to, nebo mezi těmi, kteří s ním již mají bohatší zkušenost, najdete tu opravdu dost materiálů k využití na základních i středních školách.

Když se přihlásíte na facebookovou stránku Učím o klimatu <https://www.facebook.com/ucimoklimatu>, nepřijdete o žádnou z aktuálních lekcí, videí ani pozvánek na semináře, online kurzy či konference.

Pokud chcete o výuce o změně klimatu diskutovat s kolegy i odborníky v bezpečném prostředí, získávat ke zveřejněným materiálům další odkazy a zdroje navíc nebo získávat od ostatních zpětnou vazbu na své lekce a materiály pro studenty, můžete se přihlásit do této uzavřené facebookové skupiny pro učitele <https://www.facebook.com/groups/ucimoklimatu/>.

Za stránkou i skupinou stojí šest různých organizací, které se dlouhodobě věnují tématům ochrany přírody, ekologie nebo změně klimatu. Na uvedených místech tak najdete ozdrojované, relevantní a faktické informace k tématu i lekce a metodiky vystavěné na osvědčených pedagogických metodách a přístupech (E-U-R, badatelská výuka, Filozofie pro děti (P4C), apod.). Najdete zde i materiály využitelné napříč širokou škálou předmětů a vzdělávacích oblastí - od přírodních věd, zeměpis, až po dějepis nebo český jazyk.

<https://ucimoklimatu.cz/>

II/2 Tipy na publikace, časopisy, učební pomůcky a další pomocníky

■ Jak učit POLY

Podpora rozmanitých forem a metod výuky k rozvoji přírodovědné gramotnosti v MŠ (polytechnické vzdělávání, EVVO).

Průvodkyní programu je skřítková holčička POLY, která vás provede tématy **voda, země, vzduch, slunce a zahrada**. Připraven je akreditovaný vzdělávací program pro pedagogy, projektový den pro MŠ či ŠD, metodické a pracovní listy s náměty a návody na praktické aktivity, 5 sad pomůcek, které dokážeme vytvořit a sestavit dle potřeb školy.

Informace a objednávky: infoevvo@seznam.cz, 605 806 840
www.liska-evvo.cz/doc/jak-ucit-poly-6

Nabídka interaktivních výstav ze Střediska volného času Klubko Staré Město

www.cevzabka.xf.cz/interaktivni_vystavy.html

Pestrost ptačího světa – www.cevzabka.xf.cz/ptaci_svet.html

Bez vody není život – www.cevzabka.xf.cz/voda.html

Příroda a ekologie ve městě – www.cevzabka.xf.cz/priroda_mesto.html

Život s hmyzem – www.cevzabka.xf.cz/hmyz.html

Krajina v proměnách – www.cevzabka.xf.cz/krajina.html

Publikace DDM Šikula Uherské Hradiště, zdarma ke stažení na <http://ddmsikula.cz/index.php/1936-2/>

■ **Metodiky a výukové materiály REZEKVIČKU ke stažení ZDARMA.** <https://www.rezekvitek.cz/e-shop?ids=1&krit=raz1-24-2¶mfiltr=-zda>

■ **Metodické i projektové materiály z dílny LIPKY Brno ke stažení zdarma.** <https://www.lipka.cz/materialy-zdarma?idm=373>

■ **Příroda do kapsy** – informační materiály pro poznávání přírody. www.prirodadokapsy.cz

■ **Atelier V lese** – výukové aktivity a hry pro děti. <https://www.facebook.com/ateliervlesedetem>

■ **Smysluplné tvoření, které děti naučí přírodu milovat.** Tvořte, sázejte a buďte s dětmi. www.venkohratky.cz

■ **Programy o změně klimatu**
<https://drive.google.com/drive/folders/11gAQBsRmuspRdvss2bVFM3kWmUyjmlRa>

■ **MŮJ PRVNÍ ZÁPISNÍK** – inspirace na aktivity s dětmi, www.muji1zapisnik.cz/
www.facebook.com/muji1zapisnik/

■ **MŮJ DRUHÝ ZÁPISNÍK**, Amélie Janíková
<http://www.muji1zapisnik.cz/>

■ **Nejvyšší čas vyrazit ven**
<https://www.lesveskole.cz/hravy-herbar/>

■ Bulletin Mrkvička

Pojďte s prvním číslem letošního ročníku Mrkvičky hledat kořeny a křídla lidskosti.

Časopis můžete získat prostřednictvím programu Mrkvička: <https://www.e-bedrnik.cz/>

■ Tip do každé učitelské knihovničky: **NOVÁ praktická příručka pro školy.**

Každý čtvrtý žák trpí psychickými problémy a čísla stále stoupají. Často tyto problémy řeší užíváním látek jako HHC, THC, ad. Tím si ale úzkosti, fóbie či panické ataky ještě více prohloubí. Situace je kritická, ordinace psychologů a psychiatrů jsou přetížené. Školy se tedy stávají první linií pomoci, ale většina pedagogů neví, jak v těchto citlivých situacích správně reagovat.

Na pomoc přichází naše praktická příručka, připravená speciálně pro prostředí škol. Díky ní pomůžete žákům zvládnout obtíže a zajistíte jim podporu, kterou potřebují.

- Naučíte se rozpoznat a efektivně řešit 10 nejčastějších psychických problémů žáků.
- Zjistíte, co je třeba mít ve školním řádu a preventivním programu.
- Budete vědět, kdy a jak kontaktovat záchrannou službu, OSPOD či policii.
- Nastavíte si vhodnou podporu pro žáky přímo ve škole, abyste jim poskytli nezbytnou pomoc a zajistili jim bezpečné prostředí.
- Zlepšíte svou schopnost spolupracovat s rodiči žáků, podpořit je v době, než započne léčba, a následně pokračovat ve spolupráci s odborníky.

<https://forum-media.cz/produkty/zak-s-psychickymi-problemy-jak-s-nim-pracovat-ve-skole/>

■ Můj badatelský zápisník z přírodopisu – pro 2. stupeň ZŠ

Projděte fascinujícím světem přírody pomocí otevřeného badání. Badatelský zápisník z přírodopisu vás provede všemi oblastmi, ať už jsou to houby, rostliny, živočichové, člověk či neživá příroda.

Váš badatelský zápisník nabízí prostor na zapsání myšlenek, otázek, nápadů, postupů, kreseb a všeho, co je k vašemu badání potřeba. Můžete badat sami nebo společně ve skupině.

<https://www.etaktik.cz/muj-badatelsky-zapisnik-z-prirodopisu-pro-2-stupen-zs/>

Naším cílem je dostat děti VEN. Podpoříme vás na cestě ven. Spojujeme učitele, rodiče i odborníky. Chceme, aby se každé dítě v ČR rozvíjelo zdravě díky tomu, že si hraje a že se učí v podnětném prostředí venku.

Výuka venku, v přímém kontaktu s přírodou a se světem, přináší dětem mnoho výhod, což jednoznačně potvrzuje praktická zkušenost ze škol i odborný výzkum. Učení venku je názornější, zlepšují se vzdělávací výsledky, roste motivace dětí k učení, posiluje se jejich zdraví.

Na webu www.ucimesevenku.cz poznejte 7 dobrých důvodů:

PROČ se učit s dětmi venku.
Inspirujte se, CO a JAK učit venku v různých předmětech.
Seznamte se s učiteli a řediteli, kteří venku učí.
Zjistěte, jaké pomůcky není třeba kupovat.
Vyzkoušejte osvědčené aktivity pro učení venku. Přijďte na seminář.
Staňte se součástí i uzavřené skupiny **UČÍME se VENKU na facebooku!**
Sdílejte na webu či na facebooku také vaše příběhy a zkušenosti.
Doporučte tyto stránky přátelům a kolegům.
<https://ucimesevenku.cz/co-se-ucit-venku/>

METODIKY UČÍME se VENKU

Ušetřete si čas v hledání inspirace ven.
S metodikami Učíme se venku získáte hotové lekce, které můžete venku snadno využít.
Nově i jako elektronické publikace v PDF.
<https://ucimesevenku.cz/publikace/>

Ušetřete si čas v hledání inspirace ven.
S metodikami Učíme se venku získáte hotové lekce, které můžete venku snadno využít.
Nově i jako elektronické publikace v PDF.
<https://ucimesevenku.cz/e-sady-ven/>

Vylítejte se s dětmi venku

Inspirace pro družiny venku na
<https://ucimesevenku.cz/druziny/>

Jděte VEN

Inspirativní náměty pro pobyt venku:
www.jdeteven.cz

V LÍSCĚ jsme pro pedagogy vydali metodiku **Učíme se v zahradě s Ďápkou a Větvičkou** – náměty na celoroční činnost s dětmi ve věku 4–8 let nejen v zahradě. Autory jsou Lenka a Petr Pavelčíkovi.
www.liska-evvo.cz/doc/liska-vydala-v-edici-orisek-novou-publikaci

Hrazeno v rámci projektu Ministerstva životního prostředí 2021.

7 DŮVODŮ, PROČ UČIT VENKU

- 1. Děti učení venku baví**
Učení venku je názorné, třírozměrné a pestré. Přináší mnoho nových podnětů nejen pro naše smysly, ale i pro naše myšlení.
- 2. Zvyšuje zájem o učení**
Spojení se skutečným světem přináší pocit smysluplnosti učení. Roste pocit uspokojení z vlastního učení. Snižuje se počet absencí.
- 3. Zlepšuje vzdělávací výsledky**
Co se naučíme skrze zážitky venku, se v mozku ukládá hlouběji a snadněji se vybavuje. Kontakt s přírodou zlepšuje pozornost a soustředění.
- 4. Podporuje zdraví dětí**
Pobyt a pohyb venku snižuje nadváhu a obezitu, zlepšuje fungování imunitního systému a snižuje počet nemocí.
- 5. Děti i učitelé jsou spokojenější**
Kontakt s přírodou významně přispívá k duševnímu zdraví a pohodě. Snižuje stres, úzkost a deprese.
- 6. Posiluje vztahy mezi dětmi i s učiteli**
Venku děti rozvíjí nejen své znalosti, ale současně i emoční a sociální inteligenci. Snižují se důvody ke vzniku agresivity a násilí.
- 7. Učit venku je přirozené**
Děti se učily venku více než 99% lidské historie. Jsou na to připravené.

Projekt Písmena a čísla VENKU s Lískou

Hlavním cílem projektu je podpořit venkovní výuku na I. stupni základních škol, ve školních družinách, střediscích volného času a v mateřských školách.

Vytvořit, pilotně ověřit, realizovat a zajistit evaluaci 4 tematických programů pro cílové skupiny projektu (Místo, kde žijeme/Životní podmínky/ Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody/ Současnost a minulost v našem životě).

Podpořit přípravu, vzdělávání a rozvoj lektorů, zázemí pro společnou tvorbu programů, sdílení zkušeností, evaluaci i oslovení dalších lektorů v regionu.

Připravit pomůcky pro lektory - materiální a didaktické vybavení pro venkovní výuku.

Zpracovat materiály pro venkovní výuku (příprava lektora, pracovní listy, šablony, foto návody apod.). Podpořit sdílení materiálů a aktivit programu Učíme se venku na školách a SEV v území.

Hrazeno v rámci projektu Ministerstva životního prostředí 2023.

Projekt Učíme se venku s LÍSKOU II, aneb jaro, léto, podzim, zima, v přírodě je vždycky prima

Vytvořili a ověřili jsme 21 nových aktivit pro I. stupeň ZŠ, připravili 8 projektových dnů, vydali motivační tematickou podložku s klipem, zajistili vzdělávání a přípravu lektorů.

Hrazeno v rámci projektu Ministerstva životního prostředí 2022.

II/4 Projekty pro školy, soutěže

- Badatelsky orientované vyučování, <http://badatele.cz/cz>
- Fairtradová škola, https://www.fairtradeskoly.cz/ft_skoly
- Globální rozvojové vzdělávání, www.globalnirozvojovavzdelavani.cz
- GLOBE – dlouhodobý vzdělávací program, <https://globe-czech.cz/cz>
- Jeden svět na školách (mediální vzdělávání), www.jsns.cz
- Mezinárodní program Ekoškola, <https://ekoskola.cz/cz>
- Odpovědná škola, www.spolecenskaodpovednostfirem.cz/odpovednaskola
- Skutečně zdravá škola, www.skutecnezdravaskola.cz
- Světová škola, www.svetovaskola.cz
- Škola pro udržitelný život, www.skolaprozivot.cz
- Učíme se venku, www.ucimesevenku.cz
- Žákovské parlamenty, www.skolaprodemokracii.cz

Škola pro udržitelný život

Škola, která aktivně mění své okolí, pomáhá žákům vytvářet si vztah k místu, dává žákům slovo, připravuje je na skutečný život, je otevřená komunitě a mění svět k lepšímu.

Žáci těchto škol spolu s dalšími partnery z obce přemýšlí o tom, co mohou udělat pro rozvoj své obce nebo okolí školy. Spolu pak postupně realizují navržené změny a tím mění k lepšímu místo, kde žijí a učí se (naplňují **místní Agendu 21**).

Vše se děje s ohledem na udržitelný rozvoj místa i světa a je tak praktickým příkladem naplňování **Cílů udržitelného rozvoje 2015–2030** (Sustainable Development Goals – SDGs) a **Strategického rámce České republiky 2030** na místní úrovni.

Více informací na www.skolaprozivot.cz

Ve Zlínském kraji se můžete obracet na Lísku, infoevvo@seznam.cz

HORNÍ
MARŠOV
s.p.s.

Ministerstvo životního prostředí

STÁTNÍ FOND
ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ
ČESKÉ REPUBLIKY

Tento projekt je spolufinancován
Státním fondem životního prostředí ČR
na základě rozhodnutí ministra životního prostředí.
www.mzp.cz www.sfpz.cz

Přehled soutěží najdete na www.liska-evvo.cz/doc/volny-cas

- Klimatická soutěž CO2 liga.
Celoroční program o ochraně klimatu pro 2. stupeň ZŠ/SS.
www.CO2liga.cz
- Poznej a Chraň!
Příhlášku zasílejte na adresu soutez@eko4listek.cz
Propozice na str. 9.

II/5 Tipy na výlety, exkurze, výstavy

- Arboretum Semetín, Vsetín, www.arboretumsemetin.cz
- Archeoskanzen Modrá, www.archeoskanzen.cz
- Informační centrum Velké Karlovice,
www.velkekarlovice.cz/informacni-centrum
- Muzeum Františka Skopalíka, Hulín, Záhlinice
- Muzeum Jana Amose Komenského v Uherském Brodě
- Muzeum Jihovýchodní Moravy ve Zlíně,
www.muzeum-zlin.cz
- Muzeum Kroměřížska, www.muzeum-km.cz
- Muzeum regionu Valašsko, www.muzeumvalassko.cz
- Muzeum v přírodě Rochus, www.skanzenrochus.cz
- Muzeum v přírodě Rymice,
www.muzeum-km.cz/muzeum-v-priode-rymice
- Muzeum zemědělské techniky našich dědů, Pravčice,
www.muzeum-zemedelstvi-pravcice.cz
- Naučná stezka Boří, Divoky, Kroměřížsko
<http://www.csopdivoky.cz/aktivity/naucna-stezka-bori/>
- Trezor přírody v Horní Lidči, www.trezorprirody.cz
- Valašské muzeum Rožnov p. R., Valašský rok, www.vmp.cz
- Zvonice Soláň, <https://www.zvonice.eu/>
- 14I15 Baťův institut Zlín, www.14-15.cz

CÍLE UDRŽITELNÉHO ROZVOJE

Kdo ušil naše tričko? Kdo vypěstoval kávu, kterou pijeme? Kdo nakupuje české zbraně? Kdo prodává v obchodu dole na rohu? Kam mizí naše odpady? Kdy vás naposledy požádal na ulici někdo o peníze? Proč se potýkáme s čím dál tím většími suchy a hrozivějšími povodněmi? Pokud si na tyto otázky odpovíme, zjistíme, že náš svět je propojený víc, než si myslíme.

Více než kdy dřív tak platí citát Johna Donneho, který již v roce 1624 pronesl, že "Žádný člověk není ostrov sám pro sebe". Z toho pro nás vyplývají nejen nové příležitosti, ale i výzvy.

Proto se téměř všechny státy světa, zástupci občanské společnosti, podnikatelské sféry, akademické obce i občané ze všech kontinentů rozhodli najít cestu jak těmto výzvám, jež souvisejí s rozvojem našeho světa, společně čelit.

Výsledkem této snahy jsou Cíle udržitelného rozvoje. Jedná se o dokument schválený členskými státy OSN.

Jednotlivé cíle naznačují oblasti a ukazují směry, kterými bychom se měli v následujících 15 letech vydat, pokud chceme přispět k rozvoji, který nebude probíhat na úkor společnosti ani přírody. Takovému rozvoji, který naplní potřeby současné generace bez toho, aniž by ohrozil životní podmínky generací dalších. Dokument obsahuje 17 cílů, kterých by mělo být dosaženo do roku 2030.

Konkrétní seznam všech cílů je a jejich podrobný popis naleznete v levém sloupci pod čísly jednotlivých cílů a na webových stránkách Informačního centra OSN. Pod každým cílem naleznete kromě nejdůležitějších informací a zajímavostí také tematický Metodický balíček www.osn.cz/osn/hlavni-temata/sdgs/, který je určen především pedagogům pro práci s tématem ve výuce.

Cíle se věnují těmto tématům:

Globální rozvojové vzdělávání

Globální rozvojové vzdělávání je celoživotní vzdělávací proces, který vede k porozumění ekonomických, sociálních, politických, environmentálních a kulturních procesů, které čím dál více ovlivňují životy lidí v globalizovaném světě. Rozvíjí dovednosti a podporuje vytváření hodnot a postojů tak, aby lidé byli schopni a ochotni aktivně se podílet na řešení lokálních a globálních problémů. (definice dle Národní strategie)

Globální rozvojové vzdělávání směřuje k přijetí zodpovědnosti za vytváření světa, kde mají všichni lidé možnost žít důstojný život.

HLAVNÍ TÉMATA GRV:

Globalizace a vzájemná závislost jednotlivých částí světa

- ekonomická globalizace včetně světového obchodu a etického spotřebitelství,
- kulturní, sociální a politická globalizace,
- migrace ve světě,
- mezinárodní instituce

Lidská práva

- základní lidská práva,
- dětská práva a práva seniorů,
- rovné příležitosti a tolerance k jinakosti,
- demokracie a dobré vládnutí,
- rovnost mužů a žen

Globální výzvy

- odstranění chudoby a nerovnosti,
- vyšší míra vzdělanosti,
- zdraví obyvatel,
- potravinové zabezpečení,
- přístup k nezávadné/pitné vodě,
- životní prostředí a klimatické změny,
- populační růst,
- mírová řešení konfliktů,
- odstranění digitální nerovnosti

Humanitární pomoc a rozvojová spolupráce

- rozvoj, jeho pojetí a kulturní podmíněnost,
- cíle udržitelného rozvoje,
- historie, motivy, principy humanitární pomoci a rozvojové spolupráce,
- aktéři mezinárodní humanitární pomoci a rozvojové spolupráce,
- aktivity České republiky a EU v oblasti humanitární pomoci a rozvojové spolupráce

Strategie GRV a osvěty o globálních souvislostech 2018–2030 ke stažení ZDE:

<https://arpok.cz/co-delame/globalni-rozvojove-vzdelavani/>

Možnosti zapojení škol najdete zde: <https://arpok.cz/pro-pedagogy>

Doporučené odkazy, videa a publikace

Cíle udržitelného rozvoje (SDGs)

17 Cílů udržitelného rozvoje (SDGs) představují program rozvoje na následujících 15 let (2015–2030) a navazuje na úspěšnou agendu Rozvojových cílů tisíciletí (MDGs). Více podrobných informací, studijní materiály, akční manuály a mnoho dalších zdrojů na ústřední stránce OSN k SDGs 17 Goals to Transform Our World. Najdete zde i odkazy na stahování ikon, publikací i filmů k SDGs v češtině.

www.osn.cz/osn/hlavni-temata/sdgs/

Největší lekce pro svět – jak se každý můžeme zapojit?

Organizace spojených národů vyhlásila 17 cílů udržitelného rozvoje, které musíme splnit do roku 2030. To však OSN nezvládne sama a potřebuje pomoc každého z nás. Jak se zapojit?

www.osn.cz/osn/hlavni-temata/sdgs/

www.youtube.com/watch?time_continue=73&v=bFWSFJTjP9E&feature=emb_logo

Co jsou to Cíle udržitelného rozvoje? Co je to udržitelný rozvoj?

A jak může pomoci každý z nás? Informační video vzdělávacího programu Opravdový svět, Adra, o.p.s. www.youtube.com/redirect?event=video

www.adra.cz/opravdovysvet

III/2 Přírodní zahrady

- **Jak na přírodní zahradu** poradí Ekologický institut Veronica www.veronica.cz/?id=418
- **Kde jsou přírodní zahrady v Česku:** www.veronica.cz/ekomapa#k=priroda_zahrady&r=cr
- **Ukázkovou přírodní zahradu a sad najdete v Centru Veronica Hostětín,** <http://hostetin.veronica.cz/ukazkova-prirodni-zahrada-sad>
- **Ekozahrady,** <http://barevnezahrady.cz/ekozahrady/>
- **Osivo vhodné pro přírodní zahradu** nakoupíte na webu www.permaseminka.cz, nebo <https://www.permaland.cz/>
- Na webu LÍSKY najdete **odkaz Jak na školní přírodní zahradu,** www.liska-evvo.cz/doc/jak-na-skolni-prirodni-zahradu
Poradíme vám, jak na školní zahradu krok za krokem: plánování, zpracování projektu, výběr správných prvků pro přírodní zahradu, úprava, využití pro výuku i volnočasové aktivity, vč. architektonických návrhů zkušených architektů, zapojení rodičů a dalších partnerů. Poskytneme či zapůjčíme publikace a pomůcky.
- **Časopis Školní zahrada.**
Prostřednictvím webu www.skolni-zahrada.cz můžete dostávat zdarma **časopis Školní zahrada.** V tištěné verzi vychází jako příloha časopisu Bedrník. Na webu najdete mimo jiné i interaktivní **mapu školních zahrad,** kam můžete přidat i tu vaši.
- **Semínkovna – sázej, sklízej, sdílej**
Tak jako se v knihovně půjčují knihy, semínkovna nabízí osivo do vaší zahrádky. Tak jako se do knihovny knihy po přečtení vracejí, tak i při sklizni vaší zeleniny myslíte na sdílení sklizených semínek v semínkovně...
Semínkovna = osivo ke sdílení
Iniciativa vznikla v ČR v roce 2015 na podporu svobodného sdílení osiva, semenaření a přírodního zahradničení. Vzorem jí byly francouzské Les Grainotheques a americké The Seedbanks.
Semínkovny, ať už je to skříňka, košíček, krabička ap., jsou místem, kde zahradníci mohou mezi sebou bezplatně sdílet osivo ze svých zahrádek. Osivo by mělo být výhradně v „Bio“ kvalitě, tedy nemořené a z chemicky neošetřovaných rostlin. Mělo by jít o výsledek domácího semenaření. Semínka jsou nabízena bezplatně v malých dávkách pouze pro osobní spotřebu.
<https://seminkovny.com/>
V našem regionu najdete Semínkovny na <https://seminkovny.com/zlinsky-kraj/>
Základní škola Vsetín, Rokytnice
Kontakt: Semínkovna, ZŠ Vsetín, Rokytnice 436, 755 01 Vsetín
e-mail: seminkovnavsetin@centrum.cz
Centrum Veronica Hostětín
Kontakt: Centrum Veronica Hostětín, č.p. 86, 687 71 Hostětín
www.hostetin.veronica.cz
Semínkovna Zlín
Family Point Zlín na třídě Tomáše Bati 204 (bývalá Knihovna Františka Bartoše).
www.facebook.com/groups/SeminkovnaZlin/

III/3 Zelené okénko

Zelené úřadování

Zkrácený název pro environmentálně příznivé chování institucí financovaných z veřejných prostředků, jako jsou např. obecní, městské či krajské úřady, školy, domy s pečovatelskou službou. Zahrnuje systémová opatření zaměřená zejména na provoz a chování (např. oboustranný tisk dokumentů, zatahování žaluzií na noc) a nakupování.
Více na www.veronica.cz

Zelené nakupování

Způsob nákupu či zásobování, při kterém je brán ohled na dopad vybraného zboží a služeb na životní prostředí. Vybírají se produkty, jejichž negativní dopad na životní prostředí je co nejnižší. Kritéria, která se při tom berou v úvahu, jsou například recyklovatelnost, biologická rozložitelnost, materiální a energetická náročnost výroby, zdravotní nezávadnost, transportní vzdálenost od výrobce ke spotřebiteli atd.

Více na www.veronica.cz či www.umenivybirat.cz

III/4 Místní produkty, biopotraviny

- Lískový web www.poctivevyrobene.cz
- **Regionální značky** www.regionalni-znacky.cz
- **Kam ve Zlínském kraji pro regionální výrobky – váš rozcestník pro nákupy regionálních výrobků.** Najdete zde přehled téměř 300 farmářů a výrobců ze Zlínského kraje seskupených podle jednotlivých kategorií (mléko, maso, vejce, pečivo, ovoce, zelenina, potravinové doplňky aj.), ale také seznam tradičních řemeslníků, držitelů regionálních značek.
www.vyrobkyzkraje.cz
- Informační středisko pro rozvoj Moravských Kopanic, o.p.s. se sídlem ve Starém Hrozenkově má na svém webu **Tržnici regionální ekologické produkce ekofarem a výrobců biopotravin Zlínského kraje a Hodonínska.**
REGIONÁLNÍ KATALOG BIOPOTRAVIN A EKOLOGICKÉHO ZEMĚDĚLSTVÍ PRO SPOTŘEBITELE „Kam pro bio ve Zlínském kraji a na Hodonínsku“
www.iskopanice.cz
- **Mapa českých biopotravin,** <https://kde.lovime.bio/>

Systém Fairtrade a známka FAIRTRADE

Známka FAIRTRADE označuje výrobky, které splňují sociální, ekonomické a environmentální standardy nastavené mezinárodní organizací Fairtrade International. Zákazníky informuje o tom, že pěstitelé dostali za svou práci spravedlivou a stabilní výkupní cenu, která pokrývá náklady na udržitelné pěstování. Nákupem výrobků s označením FAIRTRADE tak zákazníci přispívají ke zlepšování životních podmínek drobných pěstitelů v zemích globálního Jihu (takzvaných rozvojových zemích). Kromě odpovídající výkupní ceny dostávají pěstitelé zapojení do systému Fairtrade ještě fairtradový příplatek, který mohou použít k investicím do rozvoje svých farem a svých komunit, a to na základě demokratického rozhodování členů komunity.

LÍSKA je

- členem pracovní skupiny pro **Fairtradové město Vsetín**,
- členem **Fairtrade Česko a Slovensko**,
<https://www.fairtrade-cesko.cz/#!>
- místním podporovatelem **Fairtrade**,
http://fairtradovamesta.cz/mistni_podporovatele

Fairtrade Česko a Slovensko, z.s.,

je platformou organizací občanské společnosti, které se zabývají etikou obchodu, globálním rozvojem, udržitelnou spotřebou, ochranou životního prostředí a lidských práv.

Již od roku 2004 pracujeme na zvyšování informovanosti o principech a smyslu systému Fairtrade. V České republice a na Slovensku zastupujeme globální organizaci Fairtrade International, jsme garantem vysoké kvality a důvěryhodnosti ochranné známky FAIRTRADE. Monitorujeme český a slovenský trh s fairtradovými výrobky a podporou uvědomělé spotřeby napomáháme k tomu, aby se fairtradové výrobky v co nejvyšší míře dostávaly do obchodní sítě v ČR a na Slovensku. Vedle spolupráce s obchodníky působíme také na širokou veřejnost, a to prostřednictvím aktivit, na kterých se podílíme, jako jsou kampaně Fairtradová města, Fairtradové školy nebo happening Férová snídaně.

Více na www.fairtrade-cesko.cz.

Fairtrade Česko a Slovensko přináší novinky ze světa Fairtrade

Dopady na pěstitele a situaci celkově sledujte na webových stránkách a sociálních sítích Fairtrade Česko a Slovensko
<https://fairtrade-cesko.cz/>

TŘI MOŽNOSTI PODPORY FAIRTRADE:

SPOTŘEBOU

OSVĚTOU

VZDĚLÁVÁNÍM

Podpořte s námi povědomí o systému certifikace Fairtrade

Fairtrade Česko a Slovensko, jehož je Líška členem, spustilo další kampaň na podporu zvýšení povědomí české a slovenské veřejnosti o systému certifikace Fairtrade a hodnotách, které reprezentuje: **spravedlivá odměna za práci, zákaz dětské a nucené práce, pěstování šetrné k životnímu prostředí.**

Kampaň můžete šířit a sdílet na sociálních sítích **Facebook**, **Twitter**, **YouTube**, **Instagram**. Na speciálních odkazech webových stránek **CZ** i **SK** najdete podklady. Děkujeme.

Pomáháme

LÍSKA pomáhá konkrétními počiny nebo upozorňuje na projekty a programy, které přinášejí pomoc potřebným. Vy můžete pomáhat s námi:

Korunka pomáhá

Pomáhá nemocným a opuštěným dětem především ve Zlínském kraji a nejbližším okolí, www.korunkaluhacovice.cz

Dobry anděl

Nadační fond DOBRÝ ANDĚL pomáhá rodinám s dětmi, které postihla rakovina nebo jiné závažné onemocnění, www.dobryandel.cz

Čalantika – centrum pro vzdělávání a volný čas v Bangladéši

Vzdělávací centrum pro děti a jejich rodiny žijící ve slumu v bangladéském hlavním městě Dháka, <http://www.calantika.cz>

Člověk v tísni – Skutečná pomoc – Skutečný dárek

Pro více informací navštivte www.clovekvtisni.cz.

O pomoci v ČR se dozvíte na www.lepsiskolaprovsechny.cz

Koalice proti palmovému oleji

Nezávislá platforma organizací i jednotlivců, která usiluje o snížení celosvětové nadbytečné spotřeby palmového oleje. LÍSKA je členem. <http://www.stoppalmovemuoleji.cz/>

Chráme mořské želvy

Nádherné tvory, žijící na Zemi více než 110 miliónů let. www.morskezelvy.cz

ZOO Zlín

www.zoozlin.eu/sponzorstvi/
<https://shop.zoozlin.eu/kategorie/2-darky>

LÍSKA, z.s.

Dolní náměstí 429
755 01 Vsetín

infoevvo@seznam.cz
www.liska-evvo.cz

Aktivity LÍSKY podporují Zlínský kraj, město Vsetín, Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, Ministerstvo životního prostředí, SFŽP, FAIRTRADE Česko a Slovensko, Městské lesy Vsetín, Austin Detonator, s.r.o., Vsetín, GALVAMET, s.r.o. Vsetín, TG TISK, s.r.o., Lanškroun, AVIS – elektronika, s.r.o., Vsetín, Josef Spitzer, papírnictví Stanislav Olšák, Vsetín, členové Klubu LÍSKY, dárci programu DARUJME.cz

Pokud si nepřejete informace touto cestou dostávat, nebo u vás došlo ke změně adresy, prosím, neváhejte nás kontaktovat.

Environmentální informační servis LÍSKY

- **Pravidelná elektronická rozesílka**, www.liska-evvo.cz/rozesilka
Rozesílku tvoří pozvánky na vzdělávací a osvětové akce, akce pro děti a mládež, informace o změnách v legislativě, o dění v oblasti EVVO a neziskového sektoru, o vyhlášených grantech, publikacích, pomůckách, zajímavé články, odkazy i příklady dobré praxe.
- **Webové stránky**, www.liska-evvo.cz
- **Facebook a Instagram Lísky i osvětových kampaní.**
- **Knihovna**, www.liska-evvo.cz/doc/knihovna
- **Prodej a distribuce publikací, materiálů a pomůcek k EVVO.**
- **Krajský Kalendář akcí EVVO ve Zlínském kraji** na www.liska-evvo.cz/akce
Přehled akcí v regionu i mimo region. Pozvánky na vaše akce, programy, besedy, výstavy, exkurze, semináře, tábory apod., stejně jako zprávy a fotografie z uskutečněných projektů a akcí ke zveřejnění můžete zasílat na adresu infoevvo@seznam.cz
- **Osvětové a informační kampaně**, www.liska-evvo.cz/doc/osvetove-kampane
- **Aktuální nabídka vzdělávacích akcí Lísky, pozvánky a přihlášky ke stažení**, www.liska-evvo.cz/doc/seminare-a-kurzy-pro-ucitele

Kancelář LÍSKY, z.s. najdete v oranžové rohové budově na Dolním náměstí 429 na Vsetíně, 1. patro (vchod z ulice Mostecká průchozí chodbou budovy PETRKLÍČ do dvora, vchodové dveře jsou ze zadní části oranžové budovy, nebo přímo dvorem kolem budovy OSSZ Vsetín, od řeky Bečvy).

Otevřeno: pondělí – čtvrtek, 8.30–15.00 hodin

POZOR: sledujte aktuální upozornění na omezení provozu!

Najdete zde **Férový obchůdek s fairtradovými výrobky** – káva, čaj, kakao, čokolády, sušenky, koření atd., ručně šité **Lukášovy hračky a knihovnu** s posezením.

www.liska-evvo.cz

Lísku najdete i na FACEBOOKU – přidejte se k našim tématům na stránkách:

Sdružení Líska / Jak učit POLY

Sdružení Líska / Ptáci – žijí tady s námi

Sdružení Líska / Přírodní zahrada – příroda pod našimi okny

Sdružení Líska / Stromy a my

Sdružení Líska / Poctivě vyrobené, spravedlivě zaplacené

Sdružení Líska / Poctivě vyrobené – podpora regionálních produktů ve ZK

Sdružení Líska / Cesty za poklady ve Zlínském kraji

Rozesílku připravuje a rozesílá LÍSKA, z.s. s finanční podporou Zlínského kraje.

Distribuci pro síť škol Mrkvička a MRKEV zajišťuje ALCEDO – středisko volného času a Plavecká škola Vsetín, www.alcedovsetin.cz

Inovace informačního a komunikačního servisu byla podpořena z Programu Švýcarsko-české spolupráce. Supported by a grant from Switzerland through the Swiss Contribution to the enlarged European Union.

LÍSKA

Zlínský kraj
Kraj bez hranic

Austin Detonator, s.r.o., Vsetín

Rozesílka LÍSKY 5/2024

strana 22